

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad descendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](#)

Dominica Iubilate.

mnium rerum satietas est , ut recte dixerit, Sapientissimus mortalium: Vanitas vanitatum & omnia vanitas. Eccles. i. v. 2.

Interim hoc solatium nobis restat, quod in celo Christum , & in Christo visuri simus, *summam Majestatem*, quoniam Sol & clypeus est Dominus, Psal. 84. v. 12. *summam utilitatem*, omnia enim secundum Dominus donabit, Rom. 8. vers. 22. *summam jucunditatem*, nempe abundantiam gaudiorum, cum vultu ejus. Psal. 16. v. ult.

2. Ratione exultationis. Et gaudebit cor vestrum, & gaudium vestrum nemo tollet à vobis.

Plutarchus recenset de muliere quadam Lacedæmonica, quod filium è prælio remeantem, & de vulnera pedis conquerentem his verbis erexerit: *Fili, si memineris virtutis, hand dolebis.*

Multò r̄quis nos dicere poterimus: ô afflīcte Christiane, *si memineris promissionis Christi, hand dolebis!* gaudium enim, quod sequetur, erit æternum, quo plenissime ex-

saturatus , cum Josepho dicere poteris: Oblivisci me fecit Deus, omnium laborum meorum. Gen. 41. v. 51.

3. Ratione perfectæ cognitionis. Et in illo die non interrogabis me quicquam , ait Christus. In hoc mundo plerumque filii hujus seculi prudentiores sunt, filii lucis, Luc. 16. v. 8. Sed in futura vita Dominus electos suos tantâ sapientiâ & cognitione repleturus est, ut omnia sciant & intelligent , quæ in hoc mundo oculus non vidit, auris non audivit , nec in cor hominis ascenderunt, 1. Cor. 2. v. 9. Non enim docebit ultrà vir proximum suum , & vir fratrems suum, dicens : cognosce Dominum: omnes enim cognoscunt me, à minimo eorum, usque ad maximum , dicit Dominus. Jer. 31. v. 34. Ad hoc cœlestè gaudium , & perfectionem hanc evahere nos dignetur DEUS ter Opt. Max. per Dominum & Salvatorem nostrum Jesum Christum!

Amen, Amen.

* *

Dominica Cantate.

E·vangelium Ioh. 16. v. 5,---15.

EXORDIUM.

Cum DEUS ter Opt. Max. peculiare fœdus pæcturus esset cum Abrahamo , sacrificium ejus incendebat, & apparuit clibanus fumans , & lampas ignis transiens inter divisiones illas. Gen. 15. v. 17.

Hæc historia Allegoriam nobis subministrat.

Peccata nos & Deum nostrum diviserant, Esa. 59. v. 2. Sed per Christum inimicitia sublata, & inter Deum & homines novum fœdus initum est. Jer. 31. v. 31. ut gratificati simus in dilecto, Eph. 1. v. 6. & offerre possimus sacrificia in justitia, quæ placebunt

Domino, sicut in diebus antiquis, & sicut in annis prioribus, Mal. 3. v. 4. quod combatit charitas Dei, quæ diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datum est nobis, Rom. 5. v. 5. qui quasi inter utramq; partem transivit, velut flamma amoris cœlestis , & illud ratum jussit, quod Christus per arbitrium suum ad Patrem acquisivit, & discipulis suis multis modis promisit , sicut in specie audimus in Evangelio prælecto, in quo eos promissione hâc criegit, inquiens: Expedite vobis, ut ego vadam.

Si

Si enim non abiero , paracletus non veniet ad vos . Si autem abiero , mittam eum ad vos , & sic consequenter .

Proinde præsens Evangelium , iustum locum , quoad anni tempus , occupat : Concludit enim qsl. festū Paschatos , & præparat ad Pentecosten , ubi de visibili Spiritū S. effusione prædicare solemus , qui in ignis specie Apostolorum linguis occupavit , & adhuc hodie in corda fidelium mittitur , velut spiritus adoptionis , in quo clamamus , Abba , pater . Rom . 8 . v . 15 .

Nos absq; ulteriori præfatione ipsā Evangelii tractationē accessuri , discimus ex ipso :

- I. Αὐθεωπολογίαν sive notitiam nostri .
- II. κατιστάσιαν , sive notitiam Christi .

J. J.

Exegetis.

Quemadmodum ultima parentum verba , quæ proximè ante beatum suum ex hoc mundo discissum , ad liberos loqui amant , plerumq; accuratā animadversione digna sunt : Sic etiam Servator noster pieissimus , proximè ante passionem & mortō suam ad discipulos & Apostolos suos egregiam concionem valedictoriam habuit , quæ semper in Ecclesia plurimi facta est : unde quoq; Majores nostri inducti fuerunt , ut eam plurimā ex parte , secundum se riem partiti sint in singulas ferē Dominicās , inter festū Paschatos & Pentecostes interiacentes . Sicut etiam præsens Evangelī ad illam pertinet , in quo Servator noster Apostolis suis , verbis solatio plenissimis de passione & morte sua concionatur , eamque abitum ad patrem appellat , & simul ostendit , quantam hinc utilitatem expectare debent ; per hunc enim fesci ipfis impetraturum esse Spiritum Sanctum , ut eorum

Consolator in calamitate , Doct̄or in ruditate , & duc̄tor in veritate esse debeat .

Der Sie in Trübsal trösten sol
Und lehren GÖTter erkennen wol /
Und in der Wahrheit leiten .

Ad Αὐθεωπολογίαν , sive notitiam nostri perdiscendam occasionem habemus , quando perpendimus :

I. *Abitus Christi denunciationem* . Nunc autem , inquit , vado ad eum , qui misit me , quo ipso intelligit :

1. *Abitum passionis* . Quemadmodum enim Pontifex summus V. T. anniversariē semel sanctuarium ingredi & populum Deo expiare tenebatur , Exod . 28 . v . 29 . Sic etiam Christus ceu verus Novi Testamenti summus Sacerdos , semel sancta intravit , aeternā redēmptionē repertā . Hebr . 9 . v . 12 .

Quodsi itaque cum Davide conquereris : Iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum , & sicut onus grave gravata sunt , super me , Psal . 38 . v . 5 . recordare abitū hujus Christi , & requiem animæ invenies . Col . 1 . v . 14 .

2. *Abitum resurrectionis* , tertio enim die è sepulcro resurgens prodiit , velut victoriosus triumphator , qui destruxit mortem , & illuminavit vitam & incorruptionem . 2. Timoth . 1 . v . 10 . Omnia enim in nostri gratiam facta sunt , *Meum est , quod cecidisti , meum est , quod resurrexisti* , ait Augustinus : Nos ad imitationem ejus dicamus :

Membrum tuo sum corpore ,
Sustendor hoc honore :
Nos non valet se jungere ,
Horrenda mors dolore :
Si mors rapit , rapit tibi ,
Est vita parta nam mihi ,
Perpes tuo cruce .

Tu